

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

***Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною
«Практикум із синхронного та послідовного перекладу»***

рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
спеціальність	<u>В 11 Філологія</u>
освітня програма	<u>Усний переклад і міжкультурна комунікація (англійська та друга західноєвропейська мова)</u>
спеціалізація	<u>В 11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</u>

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.

“27” червня 2025 року, протокол № 17

Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

 Олександр РЕБРІЙ

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов

“30” червня 2025 року, протокол № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

 Анна КОТОВА

Харків – 2025

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна».

Щоб бути конкурентоспроможними на ринку праці, студенти під час навчання в університеті мають оволодіти не тільки комплексом фахових компетентностей, але й так званими навичками 21-го століття, серед яких критичне мислення, самоорганізація, відповідальність за якість власної освіти. З цією метою аудиторне навантаження поєднується з певним обсягом самостійної роботи, в межах якої здійснюється додаткове опрацювання навчального матеріалу, вивчення допоміжних джерел, самостійне відпрацювання навичок, на розвиток яких спрямовано відповідний курс.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами. Методичні матеріали для самостійної роботи повинні передбачати можливість самоконтролю з боку студента, завдяки чому він має змогу самостійно оцінювати результати своєї підготовки та відстежувати ті компоненти знань та навичок, які потребують вдосконалення.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Засвоєння обсягу матеріалу, що передбачено самостійною роботою, повинно підлягати контролю, до форм якого належить виконання контрольних робіт і завдань, включених до навчального плану, самостійно засвоєний матеріал та додатково сформовані навички також сприяють досягненню кращих результатів під час підсумкового семестрового контролю (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Практикум із синхронного та послідовного перекладу». Відповідно до навчального плану, обсяг навчальної дисципліни складає:

Кількість кредитів:

денна форма навчання – 6

Загальна кількість годин:

денна форма навчання – 180

Обсяг самостійної роботи складає:

Денна форма навчання:

1-й семестр: 42 год.

2-й семестр: 42 год.

Завдання для самостійної роботи

1-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1 семестр			
Розділ 1.	Удосконалення навичок скороченого запису вихідного повідомлення	4	Поточний, Підсумковий контроль
	Вивчити символи та назви міжнародних організацій	4	
	Ознайомитися з техніками інформаційної компресії	4	

Розділ 2.	Завантажити англомовну промову і перекладати усно послідовно українською мовою, переклад записати на диктофон, перевіряти власний переклад, допоки його якість не набуде найвищого рівня.	5	Поточний, підсумковий контроль
	Тренувати переклад з аркуша, використовуючи програму Scroll.	5	
	Слухати промови англомовних спікерів з різними акцентами та вміти виокремлювати основну інформацію вихідного повідомлення	5	
Розділ 3.	Підготовка студентами власних промов за тематикою занять	5	Поточний, підсумковий контроль
	Тренувати синхронний переклад із записом на диктофон	5	
	Систематична робота на складанням та вивченням глосаріїв	5	
Разом за семестр 1		42	
2 семестр			
Розділ 1.	Вправи на тренування пам'яті та зосередження уваги	10	Поточний, підсумковий контроль
	Тренувати послідовний переклад за тематикою занять впродовж семестру	11	
Розділ 2.	Тренувати синхронний переклад за тематикою занять впродовж семестру у програмі InTrain або із записом на диктофон	11	Поточний, підсумковий контроль
	Систематична робота на складанням та вивченням глосаріїв	10	
Разом за семестр 2		42	

Денна форма навчання I семестр

Підготовка до практичних занять передбачає роботу з англомовними відеофрагментами, взятих з офіційних сайтів різноманітних міжнародних установ (НАТО, ЄС, ВООЗ, ООН), які висвітлюють проблеми та виклики сучасної геополітики, суспільно-політичної, економічної діяльності тощо.

Також студенти самостійно ознайомлюються з техніками інформаційної компресії, практикують техніку “*shadowing*” та перекладацькі стратегії *KISS* та *SALAMI*, завантажують англомовну політичну промову та практикують її синхронний та послідовний переклад. Додатково практикують переклад з аркуша без попереднього ознайомлення з текстом. Усі тексти носять автентичний характер, завдяки чому студенти постійно розширюють свої фонові та предметні знання. Виконуючи усний переклад самостійно, студенти записують власне мовлення на диктофон, або іншим зручним для них способом з метою його подальшої перевірки та аналізу, навчаються самостійно визначати типи помилок та виставляти оцінку за власний переклад. Крім цього, протягом усього навчання у семестрі студенти самостійно виконують вправи та покращення пам'яті, надсилаючи відеопідтвердження своєї роботи у *Google Class* чи

Moodle. Також виконують численні вправи на тренування та відпрацювання навичок перекладацького скоропису.

II семестр

В межах завдань студенти завантажують з Інтернету промови суспільно-політичного характеру та інші за темами, що викладались в семестрі, українською й англійською мовами і практикують їх усний послідовний та синхронний переклад англійською й українською мовами, записуючи свій переклад та аналізуючи його. Додатково практикують переклад з аркуша без попереднього ознайомлення з текстом. Результати самостійної роботи завантажуються кожним студентом окремо на платформу *Moodle*.

Основна література

1. Ольховська А. С. Синхронний переклад у суспільно-політичній сфері : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)]. Харків : Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 152 с.
2. **Рибрій О. В.** Основи перекладацького скоропису. Навчальний посібник./ За ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. Вінниця: Нова Книга. 2020 р. 152 с.
3. **Статівка А. О.** Мистецтво синхронного перекладу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2023. № 59. Т. 3. С. 164–167.
4. **Статівка А. О.** Професія перекладача конференцій: підготовка та виклики. *Актуальні питання гуманітарних наук. Сер.: Філологія*. 2025. Вип. 86, Том 3. С. 308–312.
5. **Anna Stativka.** Simultaneous interpreting: training techniques. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/86dda6cf-cb60-4538-b8ef-7cb804c05417>
6. Gillies Andrew. Note-Taking for Consecutive Interpreting. A Short Course (second edition). Routledge. 2017. 290 p.
7. Gillies Andrew. Consecutive Interpreting. A Student's Practice Book. Routledge. 2017. 260 p.
8. Gillies Andrew. Consecutive Interpreting. A Short Course. Routledge. 2017. 270 p.
9. Downie Jonathan. Being a Successful Interpreter. Adding Value and Delivering Excellence. Routledge. 2019. 124 p.
10. Pöchhacker Franz. Introducing Interpreting Studies. Routledge. 2022. 282 p.
11. Jones Roderick. Conference Interpreting Explained. ST. Jerome Publishing. 2002. 148 p.
12. Setton Robin. Simultaneous interpretation: a cognitive-pragmatic analysis. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. 1999. 397 p.

Допоміжна література

1. Лук'янова Т. Г. Усний переклад суспільно-політичних текстів: навчально-методичний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2021. 44 с.
2. Матеріали науково-практичного семінару „Кредитно-модульна система підготовки фахівців у контексті Булонської декларації”. Львів, 21-23 листопада 2003. Львів: Львівська політехніка. 111 с.
3. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003 – 2004 рр.) / За редакцією В.Г. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. Тернопіль: ТДПУ імені В. Гнатюка, 2004. 147 с.
4. Основи послідовного перекладу та техніки нотування: навчальний посібник / Укладач: Гетьман Т. Є. БНАУ, 2019. 106 с.
5. Pöchhacker F. Consecutive Interpreting. The Oxford handbook of translation studies: Oxford University Press. 2011. pp. 325-342.

6. Rozan Jean-Francois. Note-Taking in Consecutive Interpreting. The Seven Principles. URL: <https://interpretertrainingresources.eu/wp-content/uploads/2020/07/rozan7principles.pdf>.
7. Abuín González M. The language of consecutive interpreters' notes: differences across levels of expertise. *Interpreting*. 14(1). PP. 55-72. URL: <http://dx.doi.org/10.1075/intp.14.1.03abu>.
8. Chen S. The process of note-taking in consecutive interpreting: A digital pen recording approach. *Interpreting*. 22(1). PP. 117-139. URL: <http://dx.doi.org/10.1075/intp.00036.che>.
9. Computers and Translation: a translator's guide. Amsterdam : John Benjamins Publishing Company. 2003. 351 p.
10. Note-taking in Simultaneous Interpreting. URL: <https://www.lourdesderioja.com/2021/02/13/note-taking-in-simultaneous-interpretation/>

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.accreditation-council.de/
2. www.europa.eu.int/comm/education/recognition/
3. https://commission.europa.eu/education/skills-and-qualifications/develop-your-skills/language-skills/interpretation-training-toolbox/scictrain-training-modules-interpreting-students_en
4. <https://learningenglish.voanews.com/z/3521>
5. <https://www.nato.int/cps/en/natohq/news.htm>
6. <https://intrain.ditlab.it/>
7. <https://orcit.eu/>

EBSCO Publishing – багатoproфільна база даних, яка нараховує понад 4600 журналів. (Доступ з Інформаційного центру "Вікно в Америку", Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В.Н. Каразіна)

Додаткові інформаційні ресурси розташовані на сторінці кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна: <http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>.